

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 3) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 5 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 จำนวน 33 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 4 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 3 คาบ รวม 12 คาบ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน แยกเป็นแบบวัดทักษะการฟังและการอ่าน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบวัดทักษะการพูด เป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติใช้วิธีการสนทนาระบุคคล สนทนากับนักเรียนในหัวข้อที่ครุผู้สอนกำหนดจำนวน 1 เรื่อง และการสนทนาระหว่างครุผู้สอนกับนักเรียนจำนวน 5 ข้อ และแบบวัดทักษะการเขียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเติมคำตอบให้สมบูรณ์ จำนวน 15 ข้อ และ 3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเบื้องต้น จำนวน 20 ข้อ ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2559 ถึง 6 ธันวาคม 2559 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการทดลองสามารถสรุป อภิปรายผลและเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

- ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบร่วมกับนักเรียนมีความสามารถด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า ทักษะที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการอ่าน รองลงมาคือ ทักษะการฟัง การพูดและการเขียน ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับดีทุกด้าน

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนหลังได้รับการสอนตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเบื้องต้น ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดี รองลงมาคือ ด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับพอใช้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาที่ พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดีนั้น แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามแนวทางสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เป็นวิธีสอนที่สามารถพัฒนาทักษะในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ และเป็นวิธีสอนที่เน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะ และใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง กล่าวคือ ในการสอนแต่ละขั้นตอน เริ่มจากขั้นที่ 1 ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน จะเป็นการพูดคุยกับนักเรียนโดยสอดแทรกเนื้อหาที่จะสอนเข้าไปในบทสนทนาเพื่อซักจุ่งให้นักเรียนเกิดความสนใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา ครุอธิบายคำศัพท์และหลักการใช้ไวยากรณ์ พร้อมยกตัวอย่างประโยคที่ชัดเจน ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึก ในช่วงแรกครุจะเป็นผู้นำในการฝึกเพื่อให้นักเรียนได้ลองฝึกใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เพิ่งเรียนมา จนสังเกตได้ว่านักเรียนเข้าใจในเนื้อหาแล้วจึงค่อยๆ ปล่อยให้นักเรียนได้ฝึกกันเอง ขั้นที่ 4 ขั้นการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ในขั้นนี้ นักเรียนจะได้ลองใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง ในรูปแบบของการแสดงบทบาทสมมติหรือกิจกรรมเกม โดยนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรม และขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ครุและนักเรียนจะร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้สอนไปอีกครั้งหนึ่ง (คิม อึนจอง, 2014 : 5) จากวิธีสอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในแต่ละกิจกรรมนั้น นักเรียนได้ฝึกใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะ นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ มีโอกาสได้ฝึกความกล้าแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของสุมิตรา อั้งวัฒนกุล (2540 : 55-56) และพรสวรรค์ สีป้อ (2550 : 67) ที่กล่าวถึงข้อดีของการสอนตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์จริง นักเรียนมีความกล้าในการใช้ภาษา มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และยังสอดคล้องกับชูปหง กว้างสวาสดิ์ (2549 : 34-35) ที่กล่าวถึงหลักในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่าควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้

ภาษาในการสื่อสารให้มากที่สุด ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนแบบร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ตลอดกับผลงานวิจัยของสุรัชญา ศรีพิทักษ์ (2551) ที่พบว่า การสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้ง 4 ทักษะควบคู่กับการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและมุ่งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงตามสถานการณ์ ดังๆ ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนได้ดีขึ้น ตลอดจนสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิธิดา ราชภาร์เห็นอ (2554) ที่พบว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ โดยฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ช่วยทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะในการสื่อสารมากขึ้น

2. จากผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเบื้องต้นได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะวิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะรวมทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนและได้ฝึกใช้ทักษะเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง ได้ทำกิจกรรมร่วมกันและเน้นการใช้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540 : 106-108) โดยวิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนหรืออาจยกตัวอย่างประโยชน์ค่ายๆ ที่จะนำไปสู่เนื้อหาในเรื่องที่จะสอน

ขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา ผู้วิจัยจะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมสมกับสถานการณ์ดังๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา

ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึก ในขั้นนี้เป็นการฝึกปฏิบัติที่ให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยแรกเริ่ม ครูผู้สอนจะเป็นผู้นำในฝึก ฝึกช้าๆ ตามด้วยอย่างจังกระทั้งนักเรียนสามารถจดจำและใช้รูปแบบของภาษาได้ จากนั้นครุจะปล่อยให้นักเรียนฝึกเป็นคู่ ผลัดกันถาม-ตอบกับเพื่อน ครูโดยสังเกตและให้คำแนะนำ และหลังจากนั้นให้นักเรียนทำใบงานเพื่อเป็นการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำภาษาไปใช้ ขั้นนี้นักเรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยการแสดงบทบาทสมมติหรือกิจกรรมเกม ได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ดังๆ และทำงานร่วมกับเพื่อน ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำแนวทาง

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ผู้วิจัยและนักเรียนจะร่วมกันสรุปคำศัพท์และรูปแบบของประโยชน์ที่ได้เรียนไปทั้งหมด โดยครูใช้การอธิบายโดยการยกตัวอย่างจากขั้นนำเสนอและขั้นฝึกมาประกอบ เพื่อช่วยให้นักเรียนที่เรียนปานกลางและนักเรียนที่เรียนอ่อน สามารถเข้าใจเนื้อหา

ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนตามขั้นตอนดังกล่าว ส่งผลให้ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยลีบีองดันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของรัมยารรณ์ สุขเกษม (2554) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการฟัง-พูดและการเสริมแรงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการฟัง-พูดและการเสริมแรงบวกสูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัชมาศ พิกัด (2555) ที่พบว่า ระดับความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับมาก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา ถานบุตร (2555) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3. จากผลการศึกษาเขตติดต่อการเรียนวิชาภาษาไทยลีบีองดันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีเขตติดต่อการเรียนวิชาภาษาไทยลีบีองดันอยู่ในระดับพอใช้นั้น อาจเป็นเพราะ การจัดกิจกรรมและสื่อการสอนยังไม่หลากหลายเท่าที่ควร อีกทั้งนักเรียนไม่ได้เลือกเรียนตามความสนใจ ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้ตัวอย่างเป็นนักเรียนแผนอุดสาหกรรม อาจไม่มีความสนใจในการเรียนด้านภาษามากนัก เจตติดต่อการเรียนจึงอยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของพวรรณี ช. เจนจิต (2550 : 16) ที่กล่าวว่า ถ้าหากเรียนถูกบังคับให้เรียนในทักษะใดทักษะหนึ่งโดยไม่มีความสนใจ จะทำให้เกิดความคับข้องใจและทำให้เกิดเขตติดต่อที่ไม่ดีต่อการเรียนได้ และสอดคล้องความคิดเห็นของบุญญา ศรีสะอาด (2541 : 5-9) ที่กล่าวว่า นักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด การที่จะเรียนให้บรรลุผลสำเร็จได้ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของนักเรียนหลายประการ เช่น ความสนใจ ความรู้พื้นฐานเดิม ความพร้อมในการเรียน ความสนใจและความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่เรียน

ส่วนจากการที่พบว่า นักเรียนมีเขตติดต้านความรู้อยู่ในระดับดี ในประเด็นเรื่อง “คำศัพท์ในบทเรียนเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน” มากที่สุด อาจเป็นเพราะคำศัพท์ที่ผู้วิจัยเลือกมาให้นักเรียนเรียนรู้ในแต่ละบทเรียนนั้น เป็นคำศัพท์ที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถนำคำศัพท์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนวลรัตน์ นุ้ยແປ (2550) ที่ได้ศึกษาทัศนคติดต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันอย่างมาก เพราะเห็นถึงความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ในการสอนภาษาเกาหลีเบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพ ครูสามารถใช้วิธีสอนตามแนว การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้ โดยคำศัพท์ที่ใช้สอนควรเป็นคำศัพท์ที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
2. ก่อนที่จะนำวิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ครูผู้สอนควรศึกษาหลักการและแนวคิด ตลอดจนข้อดีและข้อจำกัดให้เข้าใจก่อน โดยเฉพาะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติครบถ้วน 4 ทักษะ จัดเตรียมสื่อและกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการกำหนดเวลาในการ สอนให้ชัดเจน
3. ใน การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน ต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อย่างทั่วถึง จัดกลุ่มความสามารถกันโดยให้นักเรียนที่เรียนเก่งคู่กับนักเรียนที่เรียนอ่อน เพื่อให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยฝึกให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ในระหว่างการสอน ครูควรให้กำลังใจและเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และ สำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาเกาหลีเป็นวิชาบังคับ ครูควรสร้างแรงจูงใจและเชื่อมโยงให้ นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ในการเรียนวิชาภาษาเกาหลี

4. ครูผู้สอนควรพยายามจัดกิจกรรมและสื่อการสอนให้หลากหลาย เพื่อไม่ให้นักเรียน รู้สึกเบื่อ และพยายามเพิ่มเวลาในการสอนถ้าเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเทียบกับ วิธีสอนแบบอื่น เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของนักเรียนว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. ควรนำรูปแบบวิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ทดลองสอนกับ กลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงชั้น เช่น ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้น ม.1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (ชั้น ม.4-6) เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนและระดับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละชั้น